

UCHWAŁA NR XXVI/144/2013
RADY GMINY GOŁYMIN-OŚRODEK
z dnia 26 marca 2013 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2013 – 2018**

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r., Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2, pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r., Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) oraz art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku pomocy społecznej (Dz. U. z 2013, poz. 182), Rada Gminy Gołymin-Ośrodek uchwala,co następuje:

§ 1.

- Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2013 – 2018 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Henryk Gutowski

Załącznik do
Uchwały Nr XXVI/144/2013
Rady Gminy Gołymín – Ośrodek
z dnia 26 marca 2013

**Gminny Program
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz
Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2013 – 2018**

I. Wstęp

Rodzina jest podstawową i niezastąpioną grupą, jedynym i niepowtarzalnym środowiskiem kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Role wewnątrz rodzinne ulegają zaburzeniu, łamie się reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Mówiąc o przemocy należy pamiętać, iż jest ona zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie, jak również w codziennym życiu. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie uznaje, że „przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności”.

Najczęściej występujące formy przemocy to:

- przemoc fizyczna – to wszelkiego rodzaju działania powodujące nieprzypadkowe urazy takie, jak: stłuczenia, złamania, zasinienia, oparzenia, urazy narządów wewnętrznych itp.,
- przemoc emocjonalna – to rozmyślne, nie zawierające aktów przemocy fizycznej, które powodują zaburzenia osobowości, niskie poczucie własnej wartości, stany nerwicowe i lękowe. Należą do nich: obelgi, groźby, szantaż, zastraszanie, emocjonalne odrzucenie oraz nadmierne, nieadekwatne do możliwości wymagania,
- przemoc seksualna – obejmuje zachowania ekshibicjonistyczne, uwodzenie, świadome czynienie świadkiem aktów płciowych, zachęcanie do obnażania się, oglądania pornografii, dotykania miejsc intymnych innych osób, gwałt,
- zaniedbywanie – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb zarówno fizycznych, jak i psychicznych. Do tej kategorii należy niewłaściwe odżywianie, ubieranie, niedostateczna ochrona zdrowia, brak właściwej edukacji, niewystarczająca opieka i narażanie na niebezpieczeństwo, niezaspokojenie poczucia bezpieczeństwa, a także potrzeby miłości, troski, stabilizacji, przynależności.

Kontakt z sytuacją przemocy w rodzinie jest zwykle trudnym doświadczeniem. Pomocne w rozwiązywaniu często trudnych i skomplikowanych problemów rodziny doznającej przemocy, jest działanie interdyscyplinarne specjalistów różnych dziedzin. Strategia pomocy takiej rodzinie może zostać wypracowana we współdziałaniu z lekarzem, pracownikiem socjalnym, psychologiem, policjantem, kuratorem sądowym i innymi specjalistami. Pomoc rodzinie doświadczającej przemocy wymaga zintegrowanych wysiłków wielu specjalistów, budowania interdyscyplinarnych zespołów oraz ciągłego uwrażliwiania społeczeństwa. Stworzenie wspólnej płaszczyzny pracy dla przedstawicieli różnych instytucji i organizacji zajmujących się pomocą rodzinie borykającej się z przemocą niezwykle podnosi efektywność ich pracy, łagodzi bariery komunikacyjne oraz umacnia społeczne zaufanie w ich kompetencje. Rolą takiego zespołu jest zaplanowanie, skoordynowanie i usystematyzowanie działań pomocowych dla konkretnej rodziny. Każdy z członków zespołu ma ugruntowaną

pozycję w swoim środowisku zawodowym oraz wystarczające kompetencje, by być animatorem działań podejmowanych w zakresie pomocy. Zespołowe planowanie działań odciąża członków zespołu od jednostkowej odpowiedzialności moralnej za podejmowane decyzje, i nawet, jeżeli zespół musi podjąć drastyczne decyzje o ingerencji sądowej i prokuratorskiej, będą to decyzje lepiej wyważone i udokumentowane.

Z uwagi na powyższe fakty konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społeczeństwa, dostarczając wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemami. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy.

II. Podstawa prawna

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.). Rozdział drugi pt. „Wolności, Prawa i Obowiązki Człowieka i Obywatela” reguluje zasady zapewniające każdemu nietykalność osobistą i cielesną oraz stawia na ich straży władze publiczne przyznając obywatelowi prawo żądania od organów władzy publicznej szczególnej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2012 poz. 1356 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493), która w art. 6 ust. 2 zobowiązuje gminy do: opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U z 2013, poz.182)

III. Analiza problemów społecznych na terenie gminy Gołymin – Ośrodek

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie, z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie.

Na dzień 31.12.2012 roku gmina Gołymin-Ośrodek liczy 4063 mieszkańców. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ciechanowie wynosi 267, z czego jedynie 35 pobiera zasiłek dla bezrobotnych.

Ze statystyk policyjnych wynika, że na terenie gminy w roku 2012 przeprowadzonych zostało 94 interwencji domowych, założono 4 Niebieskie Karty.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gołyminie –Ośrodka wynika, że w roku 2012 było 11 zgłoszeń, 6 osób podjęło leczenie odwykowe.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że na dzień 31.12.2012 roku 522 osoby korzysta ze świadczeń pomocy społecznej. W roku tym nie założono Niebieskiej Karty.

IV. Cele programu

1. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy.
2. Spadek liczby przypadków przemocy
3. Zmiana postaw mieszkańców wobec przemocy w rodzinie.
4. Wzrost liczby przeszkolonych osób przygotowanych do pomagania rodzinie z problemem przemocy.

Cele te będą realizowane przez :

1. Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy,
2. Podnoszenie świadomości wrażliwości społecznej wobec faktu przemocy,
3. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie
4. Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

V. Założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

1. Zmianę pojmowania przez społeczeństwo zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Promowanie wartości rodzinnych.
3. Edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie skutków stosowania przemocy w rodzinie.
4. Promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy.

VI. System przeciwdziałania przemocy domowej

1. Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej (Dz.U. 2013 poz.182) i ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 , poz 1356 z późn. zm.) chyba, że przepisy stanowią inaczej.
2. Do zadań własnych gminy należy w szczególności :
 - 1) tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- 3) opracowywanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie
- 4) prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia.

3. W celu realizacji zadań określonych w art. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie uruchamia się system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oparty na :

- 1) Pracy interdyscyplinarnego zespołu ds. przeciwdziałania przemocy domowej,
- 2) Pracy punktu konsultacyjnego GKRPA z zakresu przemocy domowej,
- 3) Ścisłej współpracy z różnymi instytucjami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem Ośrodka Pomocy Społecznej i Komendy Policji.

VII. Strategia i metody działania

1. Działania uprzedzające : diagnozujące, informacyjne, edukacyjne, kierowane do ogółu społeczeństwa, a także do osób pracujących z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie.
2. Działania interwencyjne : opiekuńcze i terapeutyczne, kierowane do ofiar przemocy w rodzinie oraz pouczające i izolujące do sprawców przemocy w rodzinie.
3. Działania wspierające : psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne i inne kierowane do ofiar przemocy w rodzinie.
4. Działania korekcyjno – edukacyjne kierowane do sprawców przemocy w rodzinie .

VIII. Praca zespołu interdyscyplinarnego wymaga :

1. Opracowania regulaminu działania.
2. Uczestnictwa w szkoleniach pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia, członków GKRPA, pracowników policji, nauczycieli w zakresie „świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej.
3. Systematycznej edukacji społeczności gminnej , która ma przede wszystkim na celu odkłamanie mitów i stereotypów utrudniających pomaganie, a także pokazywanie możliwości udzielenia pomocy.
 - Analiza wniosków składanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o leczenie odwykowe pod kątem informacji o przemocy domowej
 - Kierowanie i koordynowanie prac Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania Przemocy w rodzinie.

- Przyjmowanie wszystkich wniosków dotyczących przemocy przemocy domowej i uruchamianie procedur działania,
- Prowadzenie rozmów z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie zgodnie z zapisami Niebieskiej Karty,
- Występowanie z wnioskami do Prokuratury o wszczęcie postępowania przygotowawczego w sprawie znęcania się nad rodziną,
- Występowanie z wnioskami do Policji o podjęcie działań interwencyjnych lub innych działań prewencyjnych, w sprawach, gdzie ujawniono zagrożenie przemocą domową,
- Zwracanie przez nauczycieli głównie wychowania fizycznego na nietypowe ślady mogące świadczyć o stosowanej przemocy wobec dzieci,
- Zgłaszanie przez pracowników służby zdrowia niepokojących śladów przemocy wobec niemowląt i innych osób,
- Monitorowanie prowadzonych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- Prowadzenie dokumentacji w sprawach przemocy,

Udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie przez terapeutę zatrudnionego przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

IX. Cele systemu :

Cel I. Zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej oraz ograniczenie zaburzeń życia społecznego związanych z występowaniem przemocy.

Adresaci : dzieci i młodzież szkolna, dorośli, rodziny

Lp	Zadanie	Działanie	Realizator
1.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobu radzenia sobie ze stresem i agresją swoją oraz rówieśników – „0” tolerancji dla przemocy	Prowadzenie zajęć wychowawczych, oraz pogadank informacyjno – edukacyjnych, organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży sprzyjająca zachowaniom nieagresywnym, opracowywanie i	Szkoły, Policja, zespół interdyscyplinarny

		realizacja innowacyjnych programów edukacyjnych.	
2	Edukacja dla dorosłych i rodziców	Poradnictwo edukacyjne dotyczące stresu, agresji, konfliktów, kursy i szkolenia	Służba zdrowia, kościoły, szkoły, GBP
3	Pomoc dla ofiar i sprawców przemocy	Informacje o punktach udzielających pomocy	GOPS, policja, GKRPA, służba zdrowia, szkoły, zespół interdyscyplinarny
4	Promowanie nieagresywnych zachowań	Festyny dla dorosłych i zabawy dla dzieci	Szkoły, GBP, Urząd Gminy

CEL II. Zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar przemocy i świadków występowania przemocy w rodzinie.

Adresaci : osoby dotknięte przemocą, w szczególności ofiary i świadkowie przemocy

Lp	Zadanie	Działanie	Realizator
1.	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą	Poradnictwo medyczne, psychologiczne, prawne i socjalne, praca socjalna, Interwencja kryzysowa, Realizacja systemu „Niebieskiej Karty”	Szkoły, Policja, zespół interdyscyplinarny, GOPS, służba zdrowia
2	Ochrona przed sprawcą przemocy	Odseparowanie ofiary od sprawcy, Zakaz kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną	Sądy, policja, prokuratura
3	Udzielanie pomocy	Udzielenie bezpiecznego	GOPS, Punkt

		schronienia ofiarom przemocy, pomoc terapeutyczna specjalistyczna	konsultacyjny
4	Działania realizowane w Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Rozmowy, Badania specjalistyczne	GKRPA, Zespół interdyscyplinarny

Cel III. Zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie

Adresaci : sprawcy przemocy

Lp	Zadanie	Działanie	Realizator
1.	Działania korekcyjno - edukacyjne	Poradnictwo Psychologiczne, rodzinne i socjalne, terapia	Pracownik socjalny, Poradnie uzależnień, Punkt konsultacyjny
2	Działania związane z działalnością Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Wszystkie zadania z katalogu GKRPA	Komisja Alkoholowa, Zespół interdyscyplinarny.

X. Finansowanie

1. Budżet gminy.
2. Budżet państwa.
3. Inne źródła.

XI. Monitorowanie

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Ośrodka Pomocy Społecznej w Gołyminie - Ośrodka.

XII. Sprawozdawczość

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gołyminie – Ośrodku do dnia 30 kwietnia każdego roku przedłoży Wójtowi sprawozdanie z realizacji Programu.